

"بیانیه نخستین دوره اعطای جایزه استاد دکتر محمد قریب و معرفی برگزیدگان آن"

"به نام خداوند جان و خرد"

اخلاقی اندیشیدن، اخلاقی زیستن و اخلاقی کوشیدن نیاز مبرم زمانه ماست که انسان و جامعه ایرانی را در همه زمینه ها به سوی خود فرا می خوانند. ساحت علم نیز از این ضرورت برکنار نیست و مسئولیت اخلاقی دانشمندان و کنشگران عرصه دانش فزاینده نقش و تاثیر بیش، منش و روش علمی در کاستن از رنج های انسانی و اجتماعی و رهایی به سوی حقیقت است. انسان و جامعه ای که از نابرابری ها و نداشتن های گوناگون و نادیده گرفتن حقوق اساسی خویش رنج میبرند، انتظار دارند در هم پیوندی اخلاق و علم، راهها و راهپویانی اثرگذار افق های امید بخش به رویشان بگشایند.

"سرمشق های اخلاقی" که با جامعیت علمی و وسعت دامنه تاثیر خود در جامعه بخشی از سرمایه نمادین این سرزمینند، نقش آفرینان این صحنه اند که باید از داشته های آنان آموخت و بهره برد.

انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری به عنوان یک نهاد علمی و مدنی مسئول در برابر مسایل حیاتی جامعه، خود را مخاطب این نیاز می داند و گامی کوچک در این راه دراز می نهد. باید از گذشته آموخت، امروز را زیاد نبرد و به فردا بیشتر اندیشید، پس بهتر آنکه به بازشناسی و بازآفرینی سرمشق های موفق و تاثیر گذار در حوزه های اخلاق و علم اهتمام ورزید و به آن اعتبار به تعمیم و تعمیق بینش ها، ارزش ها و کنش های اخلاقی در جامعه علمی پرداخت. اقدامی که حاصل و و نفع آن بلافاصله به کل جامعه نیز تسری می یابد.

انجمن برای این منظور "جایزه شادروان دکتر محمد قریب" را وضع کرده و هر دو سال یکبار در اول بهمن ماه که سالگرد درگذشت آن بزرگ است، آن را به سر آمدان اخلاقی - علمی کشور تقدیم می کند.

نام شادروان دکتر محمد قریب به عنوان پزشکی مساله شناس، مردم مدار، وارسته، شجاع، وطن خواه و با ایمان با مفهوم "دانشمند اخلاقی" قرین و همنشین است. او مدام در پی حقیقت رفت و همواره در دانشگاه مدافع حقوق ملت و پاسدار منافع ملی بود. باید سویه های مختلف اینگونه بینش و روش را در جامعه علمی امروز ایران هم باز شناخت و پی گرفت، این کار به یقین می تواند برای سرمشق گرفتن کنشگران جوان عرصه علم که چشم امید ملک و ملت به آنها ست نیز راهگشا و کارساز باشد.

هیات مدیره انجمن طی یکسال کوشید که با تشکیل شورایی مرکب از صاحب نظران این عرصه و تاسیس دبیرخانه ای اجرایی به شناسایی شایستگی و سرمشقان اخلاق مدار که در دو عرصه آفرینش علمی و کار بست آن در سطح ملی برجسته و اثرگذار بوده اند بپردازد. در قالب این تصمیم دبیران علمی و اجرایی، اعضای شورای علمی و هفت گروه تخصصی در حوزه های "علوم پزشکی و زیستی"، "علوم پایه"، "علوم انسانی و اجتماعی"، "علوم فنی و مهندسی"، "علوم کشاورزی و منابع طبیعی و دامپزشکی"، "علوم محیط زیست" و "علوم معماری و هنر" با دعوت از ۴۰ تن از اندیشمندان و دانشمندان کشور انتخاب شدند و طی جلسات منظم معیارها و شاخص های عمومی و تخصصی انتخاب برگزیدگان جایزه راتعیین کردند. معیارهای نهایی مورد توافق عبارت بودند از چهار مولفه "شخصیت علمی"، "اخلاق فردی"، "اخلاق حرفه ای"، "اخلاق و مسئولیت اجتماعی" که با بیست و پنج شاخص تعریف شدند.

براین اساس نامزدان واجد شرایط از طریق فراخوان عمومی دبیرخانه، معرفی انجمن های علمی و فرهنگی، موسسات و مراکز پژوهشی و دانشگاهی و صاحب نظران برجسته کشور به گروه های تخصصی هفت گانه پیشنهاد شدند که از آن میان دوازده تن از سرآمدان اخلاقی و علمی ایرانی به اعتبار تشخیص و برخورداری جامع از معیارهای فوق و اثرگذاری پر دامنه، عمیق و ماندگار اخلاقی و علمی در جامعه ایران به عنوان برگزیدگان نخستین دوره جایزه شادروان دکتر محمد قریب به این شرح معرفی شدند:

۱- استاد دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی و استاد دکتر محمدعلی موحد در حوزه علوم انسانی و اجتماعی

۲- استاد دکتر غلامرضا خاتمی، استاد دکتر مسلم بهادری در حوزه علوم پزشکی و زیستی

۳- استاد دکتر یوسف ثبوتی در حوزه علوم پایه

۴- استاد دکتر مهدی بهادری نژاد در حوزه علوم فنی و مهندسی

۵- استاد دکتر سید آهنگ کوثر در حوزه علوم کشاورزی، منابع طبیعی و دامپزشکی

۶- استاد دکتر سید حسین بحرینی در حوزه علوم محیط زیست

۷- استاد دکتر مهرداد قیومی بیدهندی در حوزه علوم معماری و هنری

۸- روانشاد استاد دکتر مریم میرزاخانی به عنوان دانشمند جوان و فروتن و تاثیرگذار در عرصه جهانی

۹- استاد دکتر علیرضا پارساپور به عنوان محقق متعهد و موثر در حوزه اخلاق پزشکی

۱۰- استاد شهید دکتر عبدالعلی خوارزمی به عنوان برگزیده حوزه "ایثار برای نجات دیگران" در شرایط دشوار شیوع کرونا

انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری از نخستین برگزیدگان جایزه استاد دکتر محمد قریب که با حضور خویش در این آیین فرخنده علمی و اخلاقی به آن اعتبار و به جامعه علمی امید و تحرک بخشیدند صمیمانه تقدیر می کند .

انجمن وظیفه می داند که مراتب سپاس خود را از نهاد های همکار و حامیان معنوی و مادی جایزه نیز اعلام دارد:

سال تاسیسی

بنیاد حامیان علم و فناوری ایران / فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران / مرکز طبی کودکان / انجمن پزشکان کودکان ایران / موسسه نیکوکاری دکتر مجتبی معین / انجمن ایرانی مطالعات فرهنگی و ارتباطات / انجمن جامعه شناسی ایران / انجمن ترویج علم ایران / کمیسیون ملی یونسکو در ایران / جمعیت توسعه علمی ایران / مرکز تحقیقات ایمنولوژی و آسم و آلرژی / بنیاد نیکوکاری جمیلی / جامعه پیشاهنگان استان تهران /

از خداوند بزرگ توفیق همه آنان را که در راه خدمت به پیشبرد اخلاق و علم و ایفای مسئولیت اجتماعی صمیمانه و خالصانه می کوشند مسئلت داریم .

بهمن ۱۴۰۰

انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری